

གྲིས་རྒྱབས་གྲིས་བཤད་པ་དང་། རང་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། སྐྱ་ཚིག་སྒྲེབ་
སྦྱོར་གྲིས་བཤད་པ་དོ།

༡༽ དེ་ཡང་ཅིའི་སྲིར་སྐྱབས་ལྡན་གྱི་གྲིས་རྒྱབས་ཀྱི་བཤད་ཅེ་ན།
བོན་སྐྱུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གྲིས་རྒྱབས་ཀྱིས། བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་ཉིད་དུ་གྲིས་གྲིས་
རྒྱབས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་གྲིས་རྒྱབས་ཀྱིས་འཁོར་དང་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལ། སེམས་ཉིད་
རྫོང་བ་ཆེན་པོའི་དོན་རྟོགས་པ་ཆེར་སྐྱེས་ཏེ་སློ་ཡི་གཏིང་དང་རང་དུ་གྱུར་པའི་སྲིར་ན་སྐྱ
གས་རྗེ་ཆེན་པོ་གྲིས་གྲིས་རྒྱབས་ཀྱི་བཤད་པ་ཞེས་བྲ།

རང་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན།

བོན་ཐམས་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལ། དེ་ཉིད་གཡུང་རླུང་དཔལ་བོ་
གསས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ད། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལས་རང་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
བཤད་པའི་སྲིར་ན་རང་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་ཞེས་བྲ།

སྐྱ་ཚིག་སྒྲེབ་སྦྱོར་གྱི་བཤད་པ་ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན།

སྐྱུལ་པའི་གསུང་དངོས་སུ་གྲུ་ཅིང་ཐོས་པས། ཚིག་དང་ཡི་གེར་བསྒྲེབས་ནས་སྐྱར་
གསལ་བར་བྱས་ཏེ་རྣམ་པའི་དབང་པོར་བཤད་པས་སེམས་ལ་དོན་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་སྲི
ར་ན་སྐྱ་ཚིག་སྒྲེབ་སྦྱོར་གྱི་བཤད་པ་ཞེས་བྲོ།

གཏན་འཁེབས་དོན་བདུན་ནམ་བཤད་ཐབས་བདུན་ནི།

- ༡ ༽ ལྟ་བ་གནམ་ལ་ཁྱུང་སྒྲིང་འབྲས་སྟེ་གཡང་ས་མེད།
- ༢ ༽ ས་གཙོད་སྟག་གི་མཚོངས་བ་འབྲས་སྟེ་ཆེ་ཚུང་རན།
- ༣ ༽ དོན་འདུས་ཅིས་ཀྱི་རྒྱ་མདུན་འབྲས་སྟེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས།
- ༤ ༽ འབྲེལ་སྐྱར་དང་མོའི་འགྲོས་དང་འབྲས་སྟེ་བར་མ་ཆད།
- ༥ ༽ ལྱང་བྲང་དགྲུང་ཐོག་བབས་པ་འབྲས་སྟེ་གཏན་ལ་ཕེབས།

༡༽ གོགས་སེལ་བྱ་མོད་གཟན་མཐོང་འབྲས་སྟེ་རྟུགས་མེད་བསྐྱབ།
༢༽ འབྲུ་འཛོམས་དུས་ཀྱི་སྤང་ཆར་འབྲས་སྟེ་བར་མི་འཚོད།

བཤད་ཐབས་བཞི་ནི།

རང་བཞིན་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང། རོལ་བ་འགགས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང།
མཚན་ཉིད་གཉིས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང། དེ་དག་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་
མཚན་དང་བཅས་ཀྱི་སློན་ས་བཤད་བ་དང་བཞི་ལོ།

༼ གཞུང་གསུམ་སློ་ཡི་བྲ་བྲག་ཅེས་བའི་གཞུང་གསུམ་ནི། ༽

བཤེད་བ་རྒྱལ་པོའི་གཞུང་དང། བཏུད་བ་སློན་པའི་གཞུང་དང། རྣམ་པར་གཅོད་བ་བྲམ་
ཟེའི་གཞུང་དང་གསུམ་ལ་འཛོག་སྟེ། གཡུང་རྒྱུང་སྟོང་པོ་ཉག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལས།
བཤེད་དང་བཏུད་དང་རྣམ་པར་གཅོད། རྒྱལ་པོ་སློན་པོ་བྲམ་ཟེར་བཤད། རྒྱ་ཆེ་ཆེ་ག་
མང་དོན་ལ་འབྲིལ། དེ་སྤྱིར་རྒྱལ་པོའི་ཐ་སྙད་བཏགས། ཐེག་ཆེ་ཆེ་ག་བརྒྱད་དོན་རབ་སྟེ།
དེ་སྤྱིར་སློན་པོའི་ཐ་སྙད་བཏགས། གཏིང་ཟབ་དོན་འབྲིལ་སྤྱུག་པར་སྟོན། དེ་སྤྱིར་བྲམ་
ཟེའི་ཐ་སྙད་བཏགས། ཞེས་གསུངས་པས་སོ།

སྤྱིར་གཞུང་འདིར་གོལ་ས་ལ་བསྐྱབ་བའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དང། གོ་ས་མན་ངག་ཏུ་སྐྱབ་
པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དང། གོལ་ས་ཤུགས་པ་ཚོད་པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་
ཏུ་ཡོད་པ་ལས།

༼ སྤྱི་ཡི་གནད་དོན་གྱི་མན་ངག་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། ༽

དང་པོ་མཚན་བཏགས་ཙུ་བའི་མན་ངག་ལ་རང་རིག་ཅིང་རྫོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བོན་ཐ
མས་ཅད་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་ལ་སློབ་བར་བསྟན་བ་དང་གཅིག་གཉིས་པ་གནས་ཤུགས་
གདོད་ནས་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་ཡེ་ནས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟན་བ་དང་གཉིས། གསུམ་པ་
ཤར་ཤུགས་གང་སྟངས་ཡང་དགག་ཏུ་མེད་པས་རང་འབྲུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོངས་གསལ་

བའི་དོན་བསྟན་པ་དང་གསུམ། བཞི་བ་ཡིན་ལུགས་གང་ལྟར་ཡང་དམིཎ་སུ་མེད་པས་
འོན་ཏེ་གི་སློང་རང་འབྱུང་དུ་བརྗོད་པའི་དོན་བསྟན་པ་དང་བཞི། ལྷ་པ་གོལ་ལུགས་
གདོད་ནས་རྒྱན་ཆད་མེད་པས་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལ་རྫོ་བའི་དོན་བསྟན་པ་
དང་ལྷ། རྟུག་པ་ལྷ་སློམ་སློད་པ་འབྲས་བུ་བཞི་ཡིས་ཤེས་བྱ་སྟོགས་མེད་མཐའ་མེད་དུ་
ནམ་མཁའ་ལ་མདུང་བསྐྱོར་བྱེད་པ་ལྟར་བསྐྱོར་བའི་དོན་བསྟན་པ་དང་རྟུག་ བདུན་པ་
མཐའ་བཞི་འཛིན་པའི་རྒྱ་རང་སར་བགོལ་ནས་མཐར་འཛིན་གི་ལུན་པ་རང་གསལ་བའི་
དོན་བསྟན་པ་དང་བདུན། བརྒྱད་པ་གསང་བ་སློང་བརྗོད་གི་མན་ངག་གིས་སྟོན་དང་
ཡོན་ཏན་གཉིས་མེད་དུ་ལ་རྫོ་བའི་དོན་བསྟན་པ་དང་བརྒྱད། དགུ་པ་ལྷ་པ་ལས་འབྱུང་
བའི་སློད་པས་གནས་ལུགས་རང་གོལ་ལ་བསྐྱལ་བའི་དོན་བསྟན་པ་དང་དགུ བཅུ་པ་
རྟུག་གསུམ་བཅོ་བརྒྱད་གི་གདམས་པ་ཡིས་སྐྱེ་ཤི་ཅད་ནས་གཅོད་པའི་དོན་བསྟན་དང་
བཅུ། བཅུ་གཅིག་པ་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གིས་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་གནད་
གཅོད་པའི་དོན་བསྟན་པ་དང་བཅུ་གཅིག བཅུ་གཉིས་པ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
རྒྱན་ཆད་མེད་པའི་ཚུལ་གིས་སྐྱ་གསུམ་དབྱེར་མེད་དོ་སྟེད་པའི་དོན་བསྟན་པ་དང་བཅུ་
གཉིས། བཅུ་གསུམ་པ་སྐྱ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཆེན་པོས་མཐའ་བཞིའི་ཞེན་པ་དགོལ་
བའི་དོན་བསྟན་པ་དང་བཅུ་གསུམ། བཅུ་བཞི་པ་ཅིར་ཡང་བྱ་བ་མེད་པའི་འོན་བཅུ་
གཉིས་གིས་འོན་ཐམས་ཅད་བྱ་བལ་གི་སློང་དུ་ལ་རྫོ་བའི་དོན་བསྟན་པ་དང་བཅུ་བཞི།
བཅོ་ལྷ་པ་དུས་མཉམ་རྣམ་པ་གསུམ་གིས་མན་ངག་གིས་སྣང་བ་སྣ་ཚོར་འོན་སྐྱར་དོ་
སྟེད་པའི་དོན་བསྟན་པ་དང་བཅོ་ལྷ། བཅུ་རྟུག་པ་དབྱིངས་གི་ཡོན་ཏན་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་
གིས་འགོ་ས་དང་གོལ་ས་གཏན་པ་དབབ་པའི་དོན་བསྟན་པ་དང་བཅུ་རྟུག་ བཅུ་བདུན་
པ་རྒྱ་མཚན་གོ་སྟོག་པའི་གདམས་ངག་གིས་འབྲས་བུའི་རེ་དོར་བཅད་པའི་དོན་བསྟན་
པ་དང་བཅུ་བདུན། བཅོ་བརྒྱད་པ་ཤེས་བྱ་བབས་སྟོག་པའི་གདམས་ངག་དབྱིངས་ཤར་
དབྱིངས་གོལ་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དོན་བསྟན་པ་དང་བཅོ་བརྒྱད། བཅུ་དགུ་པ་མི་
མཉམ་དང་མཉམ་པའི་འོན་རྣམ་པ་གསུམ་གིས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འོགས་འདོན་དུ་མེད་
པའི་དོན་བསྟན་པ་དང་བཅུ་དགུ ཉི་ཤུ་པ་ངེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གིས་དང། མ་ངེས་

བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གལ་འགོགས་བསལ་བའི་དོན་བསྟན་པ་དང་ཉི་ཤུ།
ཉེར་གཅིག་པ་སློང་སུམ་སུག་གི་གདམས་ངག་གིས་སྐྱེ་ཤི་ཡི་གལ་འགོགས་བསྟན་པ་
འི་དོན་བསྟན་པ་དང་ཉེར་གཅིག་ཉེར་གཉིས་པ་གནད་དུ་བསྐྱོལ་བའི་བོན་རྣམ་པ་
བདུན་གྱིས་དབྱིངས་ལ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་རྒྱས་གདབ་པའི་དོན་བསྟན་པ་དང་ཉེར་
གཉིས་སོ།

སྤྱིར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་བཞེད་གཞུང་མི་འདྲ་བ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱུ་ན་གཉིས་
སྤྱ་འདུས་ཏེ། དེ་གང་ཞེ་ན། གཞི་ཇི་བཞེན་ཉིད་དུ་རང་གྲོལ་བའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོས་
རིག་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། འདོད་པ་ཐ་དད་རང་ཤར་བའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོས་
ཤེས་བྱས་གས་ཐག་གཅོད་པའོ།

དེ་ལ་ཇི་བཞེན་ཉིད་དུ་རང་གྲོལ་བའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རང་གཞུང་ལ་དོན་གྱི་མན་ངག་
ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་ས་སྟོན་ཏེ།

༡༥

དེ་ལས་དང་པོ་མཚན་གདག་ཅ་བའི་མན་ངག་ལ་རང་རིག་ཅིང་རྫོགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་
ན་བོན་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལ་བསྐྱེད་པའི་དོན་བསྟན་པ་ནི།

གྲོལ་ལུ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་བྱ་སྟེ།
རྫོགས་གྲོལ་སྐྱམ་པ་ཡང་བཟང་རྫོགས་ཡིན། ཤེས་རིག་རང་གི་སྟོབས་ལས་གཞན་མེད།
རིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྫོགས་མ་རྫོགས་དང་གྲོལ་མ་གྲོལ་གཉིས་དུ་མེད་ཅིང་མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་ལ་བསྐྱེད་པས། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱོགས་མེད་རིས་མེད་དུ་མཐའ་མེད། འཆིང་
གྲོལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཐའ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་ལྷ་བའི་ཕྱིར་དོ། རྫོགས་
ནས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དོན་ལྡན་ཀུན་རྫོགས་ཀྱི་ཐེག་པ་མན་ཚོད་མཐའ་ལ་
སྐྱོན་ཏུ་ལྷ་བ་དང་ཁྱད་མེད་དོ། དེ་དག་གི་རྫོགས་པ་ཕྱེད་རྫོགས་ལྷ་བ་གྲོང་རལ་སོང་
བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ།

༡༽ ལྷི་ཡི་གནད་གཉིས་པ་གནས་ལྷུ་གཤོད་ནས་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་ཡེ་ནས་
གྲུབ་པའི་དོན་བསྟན་པ་ནི།

གཤེས་ཀྱི་གནས་ལྷུ་དེ་སྐྱེས་བུའི་སྟོབས་སམ་ཕྱལ་གྱི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡི
ན། ཐེག་པ་འོག་མ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན། ལུ་
སྟེགས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དང་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པ་པོས་ཀྱང་མ་བྱས། ཉམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཡེ་
ནས་གྲུབ་པའི་པོན་ཉིད་ཡིན་པས་ད་གཤོད་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པས་ཐེག་པ་གཞན་ལ་རག་
མ་ལུས། དེ་ལྟར་མ་ལུས་པས་རྫོགས་ཆེན་བྱ་བཅའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ།

༢༽ ལྷི་ཡི་གནད་གསུམ་པ་ཤར་ལྷུ་གང་ལྟར་ཡང་དགག་ཏུ་མེད་པས་རང་འབྱུང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོངས་གསལ་བའི་དོན་བསྟན་པ་ནི།

དཔེར་ན་ཉམ་མཁའ་ཆེན་པོ་ལས་ཆོ་འཕྲུལ་ཀོག་ལངས་སུ་འོང་བ་སུས་ཀྱང་མི་ཞེགས་
པ་ལྟར། དེག་པའི་ཤར་ལུགས་སྣ་ཚོ་ཇ་པ་འདི་སུས་ཀྱང་མི་ཞེ་ཏེ། དགག་བྱ་དངོས་
ཀ་འགོགས་བྱེད་དུ་ཤར་བས་སོ། དེ་ལྟར་ཤེས་ཅམ་ན་མ་དེག་པའི་ལུན་པ་རང་འབྱུང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོངས་སུ་བསལ་ཏེ། ལུན་རུམ་ཆེན་པོར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་
དང་འབྲེལ། དེ་སྤྱི་ནང་མེད་པར་ཤར་བས་ཐེག་པ་འོང་མ་བ་དེག་པ་སྤྱི་ནང་ཅན་དུ་
འདོད་པ་དང་ཤེས་བྱེད་དོ། དེ་སྤྱིད་པས་འགྲོ་བུ་གི་གཡང་ས་དང་ཐེག་པ་འོག་མ་བའི་
གོལ་ས་ཐམས་ཅད་ལུགས་ལས་ཆོད་དོ།

༣༽ ལྷི་ཡི་གནད་བཞི་པ་ཡིན་ལུགས་གང་ལྟར་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པས་པོན་ཉིད་
ཀྱི་སྟོང་རང་འབྱུང་དུ་བརྗོད་པའི་དོན་བསྟན་པ་ནི། །

དེ་ཞེག་མཚོན་ཚུལ་ཅམ་ལས་མིང་དུ་བཏྲ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་འདི་ཡིན་བའམ་
སེམས་ཅན་འདི་ཡིན་བའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས། མཚོན་མའི་ཡུལ་དང་
བྲལ་བའི་པོན་ཉིད་སྟོང་རང་འབྱུང་དུ་བརྗོད་པོ། དེ་ཞེག་མིང་དུ་བཏྲ་ན། སེམས་ཅན་
དངོས་སངས་རྒྱས། ལྷུང་བ་དངོས་སྟོང་པ། བཅ་པོ་དངོས་དེག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལས་

ལྷག་པའི་ཐོག་ས་ཤིག་འདོད་ན་ཐེག་པ་འོག་མ་བར་གོལ་བས། དེས་ན་དངོས་པོ་སྣ་
ཚོགས་རང་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་ལ་བརྒྱའོ། དེ་ཡང་ཕྱལ་དུ་རྩོལ་བས་བྱས་པ་
ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ནས་དེ་ཀ་ལྟར་ཡིན་པས་ཁ་ཡན་ཚེན་པོ་ཚིག་ཚོད་ཀྱི་དོན་སྟོན་
པ་ཞེས་བྱའོ།

༥༽ ། སྦྱི་ཡི་གནད་ལྟ་བུ་གྲོལ་ལུགས་གདོད་ནས་རྒྱན་ཚད་མེད་པས་དུས་གསུམ་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལ་བརྒྱ་བའི་དོན་ནི། །

དཔེ་ཚོ་འབྲུལ་རང་འབྱུང་རང་ཞེར་ཡིན་པ་ལྟར་བསྟན་པ་རང་གིས་གྲོལ་ཏེ། ཤེས་ཤིང་
རྟོག་པ་དང་། སྐྱོམ་ཞིང་བསྐྱབ་པ་ལ་རག་མ་ལས་བར་གྲོལ་ལོ། དེ་ཡང་ངེ་ལྟར་གྲོལ་
ཞེན། ད་རེས་འདི་ཡི་སྐྱབས་སུ་གྲོལ་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་དགུ་ཅུ་སྟོན་ཏེ། དང་པོ་
ངེས་མེད་སྟོགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དབྱིངས་སུ་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་དང་། གཉིས་པ་
འཛིན་མེད་རང་ཤར་གྱི་དབྱིངས་སུ་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་དང་། གསུམ་པ་དབྱིར་མེད་
ཟང་ཐལ་དུ་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་དང་། བཞི་པ་རྒྱན་གྲུབ་འབྱུང་མེད་དུ་གྲོལ་བར་བསྟན་
པ་དང་། ལྷ་པ་སྦྱེ་མེད་རང་གྲོལ་དུ་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱག་པ་ཡེ་ཡིན་ཚིག་ཚོད་
དུ་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་དང་། བདུན་པ་ཐོག་བབས་ཅར་ཕོག་དུ་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་དང་།
བརྒྱད་པ་བྱ་བྲལ་གྱི་དབྱིངས་སུ་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་དང་། དགུ་པ་ངེ་བཞིན་པའི་
དབྱིངས་སུ་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་བཅས་སོ།

། སྦྱི་ཡི་གནད་རྒྱག་པ་ལྟ་སྐྱོམ་སྦྱོད་པ་འབྲས་བུ་དང་བཞི་ཡིས་ཤེས་བྱ་སྟོར་མེད་མཐའ་
མེད་དུ་མདུང་བསྐྱོར་བ་ལྟར་བསྐྱོར་བའི་དོན་བསྟན་པ་ལ། །

བཞི་ཚོ་བཞི་ཡི་གདམས་ངག་འདི་ལ་སྦྱི་ཡི་གནད་བཞི་ཡིས་སུལ་ནས་བཤད་ན། ལྟ་
སྐྱོམ་སྦྱོད་པ་འབྲས་བུ་བཞིས་ཤེས་བྱ་སྟོར་མེད་མཐའ་མེད་དུ་བསྐྱོར་བའི་གནད་བསྟན་
པ་དང་གཅིག་མཐའ་བཞི་རྒྱ་གྲོལ་གྱི་མཐའ་ཡི་སྟུན་པ་གསལ་བའི་གནད་བསྟན་པ་དང་
གཉིས། གསལ་བ་སྐོང་བདོལ་གྱི་གདམས་ངག་གིས་སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་མེད་དུ་

ལ་བརྒྱ་བའི་གནད་བསྟན་པ་དང་གསུམ། རྒྱགས་འབྱུང་གི་རིག་པས་གནས་ལྷན་གྱི་
དོན་ལ་བསྐྱེལ་བའི་གནད་བསྟན་པ་དང་བཞི་ཡིས་བཞི་ཚོ་བཞི་ཡི་དོན་མདོར་བསྟན་
ནས།

༤༽ ལྷི་ཡི་གནད་དྲུག་པ་བཞི་ཚོ་དང་པོ་གནས་ལྷན་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཞི་སྟེ།
སྟོང་སྟོང་སྟོང་པ་འབྲས་བུ་དང་བཞི། ཞོར་ལ་གཏན་ཚིགས་ལྷ་ལྷ་ཡོད་པ་ལ། དང་པོ་ལྷ་
བ་ཇི་བཞིན་ཉིད་གྱི་དངོས་གཞི་བ་ལ། རྒྱགས་འཛིན་གང་ཡང་མི་སྟོང་པའི་ལྷ་བ་དང་
གཅིག་དེ་ལས་རྒྱ་ཆད་རྒྱགས་ལྷང་མེད་པའི་སྟོང་པ་བྱུང་བ་དང་གཉིས། དེ་ལ་མཐའ་
མ་འགག་ལ་ཞེན་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་འབྱུང་བ་དང་གསུམ། དེ་ལས་འབྱུར་གང་དུ་ཡང་
མི་འབྱུར་ལ་གྲུབ་གང་ལྟར་ཡང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་བཞི་པོ། དེ་ལས་
དང་པོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་ལྷང་རིགས་མན་ངག་གསུམ་མོ། མཚོན་དཔེ་ནི། རྣམ་པ་
གསུམ་གྱིས་མཚོན་ཏེ། རྒྱ་གར་ཡང་མ་ཆད་ལ་རྒྱགས་གར་ཡང་མ་ལྷང་བར་འདུས་མ་
བྱས་ནམ་མཁའི་དཔེ་ཡིས་མཚོན་པ་དང་། དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་བདག་
ཉིད་ཅན་ལོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་དཔེ་ཡིས་མཚོན་པ་དང་། ལྷང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་
དཔེ་སྟན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ག་བྱུར་གྱིས་དཔེ་ཡིས་མཚོན་པ་དང་གསུམ་མོ།

༥༽ ལྷི་ཡི་གནད་བདུན་པ་བཞི་ཚོ་གཉིས་པ་ཤར་ལྷན་ལས་འཕྲོས་པའི་པོན་བཞི་སྟེ།
ཞོར་ལ་གཏན་ཚིགས་དང་ལྷ་སྟེ། དང་པོ་ངེས་ཅིར་ཡང་མ་ངེས་པ་ལ་ཤར་ཐམས་ཅད་
དུ་ཇི་བཞིན་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་རང་ཤར་བའི་ལྷ་བ་དང་གཅིག་དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལ་
ཤར་བྱུང་མེད་པའི་སྟོང་པ་བྱུང་བ་དང་གཉིས། དེ་ལས་རིག་པ་བྱི་ནང་མེད་པའི་སྟོང་
པ་འབྱུང་བ་དང་གསུམ། དེ་ལས་དབྱེ་གསལ་སྤང་དོར་མེད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་
དང་བཞི་པོ། དེ་རེ་རེ་ལ་ལྷང་རིགས་མན་ངག་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ།
མཚོན་བྱེད་དཔེ་གོང་བཞིན་ནོ།

༦༽ ལྷི་ཡི་གནད་བརྒྱད་པ་བཞི་ཚོ་གསུམ་པ་ཡིན་ལྷན་ལས་འཕྲོས་པའི་པོན་བཞི་སྟེ།

ཞོར་ལ་གཏན་ཚིགས་དང་ལྷ་སྟེ། ཡིན་གང་ཡང་ཡིན་ལ་འགལ་གང་ཡང་མི་འགལ་
བའི་ལྷ་བ་འབྱུང་བ་དང་གཅིག་དེ་ལས་ཀྱང་ཏུ་བཟང་པོ་མཉམ་པ་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐོམ་
བ་འབྱུང་བ་དང་གཉིས། དེ་ལས་བཟང་ངན་སྐྱང་དོར་མེད་པའི་སྐྱོད་བ་འབྱུང་བ་དང་
གསུམ། དེ་ལས་དགག་སྐྱབ་སྤངས་ཐོབ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་བཞིའོ།
གཏན་ཚིགས་དང་མཚོན་དཔེ་གཉིས་གོང་དང་འབྲ།

༤༽ སྐྱི་ཡི་གནད་དགུ་བ་གྲོལ་ལྷ་འཕམ་འཕྲོས་པའི་བོན་བཞི་ཞོར་ལ་གཏན་ཚིག་དང་ལྷ་
། དང་པོ་སྤངས་གང་ཡང་མ་སྤངས་ལ་གནས་གང་ཏུ་ཡང་མི་གནས་པའི་ལྷ་བ་དང་
གཅིག། དེ་ལས་རིག་པ་གཏན་མེད་ཡུལ་དང་བྲལ་བའི་སྐོམ་བ་འབྱུང་བ་དང་གཉིས།
དེ་ལས་བག་ཆགས་ལ་གནས་མེད་བྱ་ལམ་རྗེས་མེད་ཀྱི་སྐྱོད་བ་འབྱུང་བ་དང་གསུམ།
དེ་ལས་རེ་དོགས་སྤངས་ཐོབ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་བཞིའོ། གཏན་ཚིགས་
དང་མཚོན་དཔེ་གོང་བཞིན་འོ།

༡༠༽ སྐྱིའི་གནད་བཅུ་བ་དོན་བསྐྱོར་རྣམ་པ་ལྷ་ཡིས་གཏན་ལ་དབབ་བ་སྟེ།
༡༽ དོན་བསྐྱོར་ལྷ་ནི། རྒྱལ་གསུམ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྐྱེ་ཤི་ཅད་ནས་གཅོད་པའི་གནད་
བསྟན་བ་དང་གཅིག། ༢༽ མི་སྲིད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་གནད་
གཅད་བ་དང་གཉིས། ༣༽ ཏུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་རྒྱན་ཆད་མེད་པས་སྐྱ་གསུམ་
དབྱེར་མེད་ཏུ་དོ་སྤྲད་བ་དང་གསུམ། ༤༽ སྐྱ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ལས་མཐའ་བཞིའི་
ཞེན་བ་དགྲོལ་བའི་གནད་དང་བཞི། ༥༽ བྱ་བ་མེད་པའི་བོན་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བྱ་བྲལ་
ཀྱི་སྐྱོང་ཏུ་ལ་བརྒྱ་བའི་གནད་དང་ལྷའོ།

དོན་བསྐྱོར་ལྷ་ཡི་དང་པོ་རྒྱལ་གསུམ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པ་ཡིས་སྐྱེ་ཤི་ཅད་ནས་ག་
ཅོད་པའི་དོན་བསྟན། ཞེས་པའི་རྒྱལ་གསུམ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། དམ་བཅའ་གསུམ་དང་།
ལུང་རིག་མན་ངག་གསུམ་དང་རྒྱལ་གཏན་ཚིགས་གསུམ་དང་། གཏན་ཚིགས་བཏང་

བ་གསུམ་དང་བྲུག་ ཡིད་ཆེས་གསུམ་དང་། ཡིད་ཆེས་གཏང་བ་གསུམ་དང་བྲུག་སྟེ་
བཙུ་བརྒྱད་དོ།

བྲུག་གསུམ་བཙུ་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་དམ་བཙུ་བརྒྱད་ལུང་རིག་མན་ངག་གསུམ་
ནི། རོག་མེད་སྐྱེ་བའི་གཞི་མེད་པའི་དམ་བཙུ་བརྒྱད་དང་། བར་དུ་གནས་པའི་
ཡུལ་མེད་པར་དམ་བཙུ་བརྒྱད་། ཐ་མ་བའི་ལམ་མེད་པར་དམ་བཙུ་བརྒྱད་དང་གསུམ་
མོ། གཉིས་པ་ལུང་རིག་མན་ངག་གསུམ་ནི་གཞུང་ལ་གཟེར་རྒྱ་ལས་འདིར་བཀོད་ཚོད་
མེད།

༡༡ ་། སྐྱེ་ཡི་གནད་བཅུ་གཅིག་པ་དོན་བསྐྱོར་ལྟ་ཡི་གཉིས་པ་གཏན་ཚིག་གསུམ་དང་
གཏན་ཚིགས་བཏང་བ་གསུམ་ནི། རང་འབྱུང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་གཏན་ཚིག་དང་གཅིག་
ངེས་མེད་

ཆེན་པོ་གཏན་ཚིགས་དང་གཉིས། རོན་སྐྱེ་ལ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་
གསུམ་མོ།

གཏན་ཚིགས་བཏང་བ་གསུམ་ནི། ལོང་གི་གཏན་ཚིག་གསུམ་པོ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ལ་
གཏན་ཚིགས་བཏང་བ་མན་ངག་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟར། དང་པོ་སྣང་ཞིང་སྲིད་པའི་བོན་
ཐམས་ཅད་རང་འབྱུང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱ་མཚན་དང་། རེས་མེད་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཚན། རོན་སྐྱེ་ལ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་སོར་རྒྱ་མཚན་དུ་མའི་སྟོན་ས་སོ་
སོར་གོ་བདེ་སྟེད་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་བཏང་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ།

༡༢ ་། སྐྱེ་ཡི་གནད་བཅུ་གཉིས་པ་དོན་བསྐྱོར་ལྟ་ཡི་གསུམ་པ་ཡིད་ཆེས་རྣམ་པ་

གསུམ་དང་ཡིད་ཆེས་བཏང་བ་གསུམ་ནི།
དང་པོ་རྒྱ་ཡི་བོན་ལ་མི་གནས་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་།
གཉིས་པ་རྒྱུན་གྱི་བོན་ལ་མི་གནས་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་བོན་
ལ་མི་གནས་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་གསུམ་མོ། ཡིད་ཆས་བཏང་བ་གསུམ་ནི། དེ་ལྟར་
དོན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་མཐར་ཐུག་དེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་འབྲས་བུའི་བོན་རྣམས་ལ་མི་གནས་པའི་ཚུ་
ལ་གསུམ་པོ་ལྷང་རིག་མན་ངག་གསུམ་གྱིས་གོ་བར་འཕྲོད་པར་བྱས་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་
ར་བྱས་པས་ན་ཡིད་ཆེས་བཏང་བ་ཟེར་རོ།

༡༣ ་ ལྷི་ཡི་གནད་བཅུ་གསུམ་པ་དོན་བསྐྱོར་ལྷ་ཡི་བཞི་པ་རིག་པ་གནད་དུ་འགྲོ་བའི་
གདམས་ངག་རྣམ་པ་བདུན་ནི།
དང་པོ་དབྱིངས་གྲོལ་དབྱིངས་ཤར་དུ་འགྲོ་བའི་གནད་བསྟན་
པ་དང་གཅིག་གཉིས་པ་སྤང་བ་ཐོག་བབས་གྱི་ཚུལ་དུ་གྲོལ་བའི་གནད་དང་། གསུམ་
པ་མི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་དུ་གྲོལ་བའི་གནད་དང་། བཞི་པ་སྐྱེ་འགག་མེད་ཅིང་
འབྲུག་ལྡོག་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་གྲོལ་བའི་གནད་དང་། ལྷ་པ་དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་རྒྱུན་
ཆད་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་གྲོལ་བའི་གནད་དང་། དུག་པ་སྐྱེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཚུལ་དུ་
གྲོལ་བའི་གནད་དང་། བདུན་པ་རྟག་ཆད་གཉིས་གྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་དུ་
གྲོལ་བའི་གནད་བསྟན་པ་དང་བདུན་པོ།

༡༤ ་ ལྷི་ཡི་གནད་བཅུ་བཞི་པ་དོན་ལྡར་གསུངས་པའི་ལྷ་པ་ལ་བཟླ་བར་བསྟན་པ་ནི།
བྱ་བ་མེད་པའི་བོན་བཅུ་གཉིས་གྱིས་བྱ་བལ་གྱི་སྐྱོང་དུ་ལ་བཟླ་བར་བསྟན་པ་ནི། དེ་
ཡང་སྐྱོས་བལ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ལེ་ལུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། བྱ་བྱེད་མང་
ན་ཡང་དག་དོན་མི་གནས་པར་ཤེས། ཚོལ་སྐྱབ་དག་ན་གཤེན་རབ་བདུད་གྱི་གཡམ་
ལ་རྒྱལ། བྱ་མེད་རང་གྲོལ་དོན་ལ་ལྡོད་དེ་ཤིགས་སེ་ཞོགས། ཞེས་གསུངས་བཞིན།
དེ་ལ་གོང་གཞོན་གྱི་བོན་རྣམ་པ་བདུན་དང་། གནང་ཀ་རྣམ་པ་ལྷ་བཅས་བཅུ་གཉིས་པོ་

སྟེ། དང་པོ་དགོས་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཚད་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་བདུན་ནོ། དང་པོ་
དགོས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ནི། དང་པོ་བསྐྱབ་བྱ་གོ་སྟོན་ལུས་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་གཅིག
གཞན་གྱི་སྟོས་བསྐྱར་ཉམ་མི་ང་ཞིག་དགོས་པ་དང་གཉིས། མཚན་མའི་བྱ་བ་ལ་སྟོ་མི་
འདུག་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་གསུམ། སྐྱ་དང་ཐ་སྙད་གྱི་ཕྱིར་མི་འབྲེང་བ་ཞིག་དགོས་
པ་དང་བཞི་པོ།

ཚད་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། ཉགས་དང་མཚན་མ་དགའ་བྲོད་མི་སྐྱེ་ན་རྟོགས་པའི་ཚད་དུ་
སྟོན་པ་དང་ལྷ། རྒྱུན་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཉམས་ང་བག་ཚེད་ན་གཡང་སར་མི་
རྒྱུང་བའི་ཚད་དང་བྱུག་བཀའ་རྒྱུ་ཚད་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྲེང་ན་རྟོགས་ཚེད་གྲུབ་
མཐའ་སྟོང་དུ་རྒྱུར་པའི་ཚད་དང་བདུན།

གནད་ཀ་རྣམ་པ་ལྷ་ནི། བྱས་པའི་བོན་གྱི་སངས་མི་རྒྱས་པའི་གནད་ཀ་དང་བརྒྱད།
གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་མི་བསྟེན་པའི་གནད་ཀ་དང་དགུ། བྱ་བ་ཅི་དང་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་
ལྷགས་འབྱུང་སྟོང་བཤོལ་རང་ཤར་རང་ལུགས་སུ་མཐོང་ཞེས་པའི་གནད་ཀ་དང་བརྒྱ།
འགྲོ་ས་དང་གྲོལ་ས་ཡོད་པས་རེ་བ་དང་དོགས་པ་རང་མ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་གནད་ཀ་
དང་བརྒྱ་གཅིག། རྟོགས་རུང་མ་རྟོགས་རུང་གྲོལ་བ་ཡིན་པས་སྟོ་བདེ་བར་གྱིས་ཤིག་
ཅེས་པའི་གནད་ཀ་དང་བརྒྱ་གཉིས་སོ།

༡༥ ་། སྐྱི་ཡི་གནད་བཅོ་ལྔ་བ་དུས་མཉམ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་མན་ངག་གིས་སྤང་བ་བོན་
སྐྱར་ངོ་སྤྱད་པ་ལ། དུས་མཉམ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི།
དང་པོ་སྤང་བ་ཤར་བ་དང་བོན་ཉིད་
མཐོང་བ་དུས་མཉམ་པ་དང་གཅིག། གདམས་ངག་ཐོབ་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་དུས་
མཉམ་པ་དང་གཉིས། བྱང་པོ་བོར་བ་དང་དབྱེངས་སུ་འགྲོ་བ་དུས་མཉམ་པ་དང་
གསུམ་སོ། འོ་ན་དུས་མཉམ་ཞེས་པའི་ངེས་ཚིག་རང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚིག་ཚོད་ཡིན་
པས་ན་དུས་མཉམ་དུ་བཏགས་ཏེ། ཐེག་པ་འོག་མ་བ་ལ་ལམ་རིམ་གྱིས་པ་དང་། ས་
རིམ་གྱིས་པ་དང་། དུས་རིམ་གྱིས་པ་ལ། ལྟོས་པའི་དུས་མཉམ་མེད་དོ། ཚིག་ཚོད་ལ་

ཡང་ལམ་ཚིག་ཚོད་དང་། ས་ཚིག་ཚོད། དུས་ཚིག་ཚོད། ལྷོ་ཚིག་ཚོད། ཤེས་རབ་
ཚིག་ཚོད། ལྷོད་ཚིག་ཚོད། གདམས་ངག་ཚིག་ཚོད་གཞུང་བཞིན་ལམ་ས་དུས་ལྷོ་
ཤེས་རབ་ལྷོད་དང་གདམས་ངག་ཚིག་ཚོད་དོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།

༡༩ ་། ལྷི་ཡི་གནད་བཅུ་དྲུག་པ། དུས་མཉམ་ཐ་མ་དེར་འཇིག་གི་སྤང་པོ་བོར་བ་དང་
དབྱིངས་སུ་གྲོལ་བ་དུས་མཉམ་པ་ལ། གནད་ནམ་པ་ལྷ་སྟེ། དབྱིངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉི་ཤུ་
ཙུ་གཅིག་གི་འགྲོ་ས་དང་གྲོལ་ས་གཏན་པ་དབབ་པའི་གནད་བསྟན་པ་ལ། དབྱིངས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་ནི། ལུང་མོང་གི་བོན་བདུན་དང་། ལྲད་པར་གྱི་བོན་བཅུ་
བཞི་ལོ།

དང་པོ་ལུང་མོང་གི་བོན་བདུན་ནི། འཁོར་འདས་རྒྱ་མ་ཚད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
གཅིག ངན་མོང་རིགས་ཚད་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་གཉིས། ལྲས་པ་ཚུད་མི་བ་
བའི་ཡོན་ཏན་དང་གསུམ། ཀྱན་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཞི། རང་གི་
འབྲས་བུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྔ། མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཞི་གནས་དང་
སྟག་མཐོང་སྒོམ་ཏུ་བཏུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་དྲུག མ་སྒོམ་ཡང་མཚན་མ་རང་མཚན་
དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་བདུན་ནོ།

ལྲད་པར་གྱི་བོན་བཅུ་བཞི་ནི། ལྷེ་བ་མེད་པ་བོན་སྐྱའི་སློང་དང་གཅིག མི་འགག་པ་
རྗོགས་པའི་སྐྱ་ཡི་སློང་དང་གཉིས། མི་གནས་པ་སྐྱལ་བའི་སྐྱ་ཡི་སློང་དང་གསུམ། རྒྱ་
ལས་མ་བྱུང་བས་རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སློང་དང་བཞི། རྒྱུན་ལས་མ་སྐྱེས་པས་འདུས་
མ་བྱས་པས་སློང་དང་ལྔ། གཉེན་པོས་མི་ཤེས་པས་འཇིག་བྲལ་མེད་སློང་དང་དྲུག དེ་
ལ་རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་སོགས་ལ་ཕྱོགས་མེད་དུ་འཆར་བས་ན་རི་བ་
ཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་སྐྱུན་གྱུ་བ་ཕྱོགས་མེད་ཀྱི་སློང་དང་བདུན། དེ་ལྷ་བུ་དེ་ནས་འཇོམ་

སྒྲིང་གྲེ་བ་སྤག་བརྒྱུ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་གྲེ་བ་སྤག་བརྒྱུ་ལས་སོགས་པ་འབྱེད་པས་ཐམས་ཅ
ད་མཁའ་ལོ་པའི་དབྱིངས་དང་བརྒྱུད། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་
ཡོན་ཏན་འདི་ག་ཉེན་འདི་རུ་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱི་བར་ཁྱད་པར་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བས་
ན་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིང་དང་དགུ། དེ་ལ་སྤྱི་ནང་གཉིས་སུ་མེད་ཡུལ་
སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་བོན་ཉིད་ཟང་ཐལ་གྱི་སྒྲོང་དང་བཅུ། དེ་ཚད་གཟུང་བའི་ཡུལ་
ལས་འདས་པས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ། ལུ་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་དང་
བཅུ་གཅིག་དེའི་རང་བཞིན་བརྟག་པར་དཀའ་བས་ཟབ་ཅིང་ཆ་སྤྲ་ལ་གཉིང་མིང་བས་
ན་བོན་སྤྱི་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་སྒྲོང་དང་བཅུ་གཉིས། རོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་པས་
ཚད་མ་མེད་པའི་སྒྲོང་དང་བཅུ་གསུམ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་ལྷ་གྱི་ཐོག་མཐའ་མེད་སྤྱི་གི་
འཕོ་འབྱུང་མེད་པས་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདི་གས་བྲལ་མེད་པའི་སྒྲོང་ཞེས་བྲ་སྟེ་ཁྱད་
པར་གྱི་བོན་བཅུ་བཞི་འོ།

༡༧༽ སྤྱི་ཡི་གནད་བཅུ་བདུན་པ། ད་ནི་དུས་མཉམ་ཐ་མ་ལུ་རུ་ཡོད་པའི་གཉིས་པ་ནི།
མི་རྒྱུ་བར་སྟོན་པ་ནི། དིགས་པའི་བོན་ལུ་རྒྱ་མཚན་གོ་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་གིས་
འབྲས་བུའི་རེ་དོགས་གཅོད་པ་གནད་གྱི་དོན་ཞིག་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་
ལུང་དིགས་མན་ངག་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་མི་དིགས་པ་དིགས་པར་སྟོན་པ་དིགས་པའི་བོ་
ན་ལུ་ལ། ཐེག་ལེ་ཆེན་པོ་བོན་གྱི་སྤྱི་དུས་གསུམ་དུ་སྤྱི་མ་སྒྲོང་བ་དེ། སྤྱི་བའི་ཆོ་
འབྲུལ་དུ་འབྱུང་བར་མི་རྒྱུ་ཏེ་ཁྱད་པར་ཡང་ཅེ་ལ་དིགས་པ་དང་གཅིག་དེ་སངས་
རྒྱུས་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་དིགས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་ཡིན་པར་མི་དིགས་ཏེ་
རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བ་ལ་དིགས་པ་དང་གཉིས། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་དེར་
ལ་མ་རྟོགས་རྣམས་གྲོལ་བར་མི་དིགས་ཏེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་དིགས་པ་དང་གསུམ།
དེ་ལ་གདམས་ངག་བསྟན་པ་དང་མ་བསྟན་པ་ཁྱད་མེད་པར་དིགས་ལ་བསྟན་པའི་གྲོལ་
བར་མི་དིགས་ཏེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་དིགས་པ་དང་བཞི། དེ་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྤྱི་ནང་

དུ་འགྲུང་བར་རིགས་ལ་ཤེས་བྱ་ཚིག་ཚོད་དུ་གྲོལ་བར་ནི་རིགས་ཉེ་རྗེས་པ་ཚེན་པོ་བ
ལ་རིགས་པ་དང་ལྗོད།

༡༤ ་། སྤྱི་ཡི་གནད་བཅོ་བརྒྱད་པ། དུས་མཉམ་ཐ་མ་ལ་གནད་ཚམ་པ་ལྟ་ཡོད་པས་
༼གསུམ་པ་༽མི་སྲིད་པ་སྲིད་པར་སྟོན་པའི་སྲིད་པའི་བོན་བཅུ་བྱ་བ་ལ་དེའུ་བཀོད་ན་
བཅོ་ལྟ་ཡོད། མིང་དུ་བཏགས་ན་བཅུ་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱའི་གཤེས་ལ་འཇམ་བའི་དེའུ་
ཚམ་པ་ལྟ། ཤེས་བྱ་བབས་ལུགས་ཀྱི་དེའུ་ཚམ་པ་ལྟ་སྟེ་བཅུ་དང་། དེའི་ཐོག་དུ་ཤེས་བྱའི་
གྲོལ་ལུགས་ཀྱི་དེའུ་ལྟ་སྟེ་བཅོ་ལྟ་ཡོད་དོ།

དང་པོ་ཤེས་བྱའི་གཤེས་ལ་འཇམ་བའི་དེའུ་ཚམ་པ་ལྟ་ནི།

སངས་རྒྱལ་ལུལ་མེད་དང་གཅིག་ ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་དང་གཉིས། རང་འབྱུང་ཡེ་
ཤེས་དང་གསུམ། ལྷན་གྲུབ་ཕྱོགས་མེད་དང་བཞི། ལྷོང་པ་འགག་མེད་དང་ལྗོད།
གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་བབས་ལུགས་ཀྱི་དེའུ་ཚམ་པ་ལྟ་ནི།
འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་དང་གཅིག་ གཉིས་འཛིན་ཀྱི་ཚམ་ཉོག་དང་གཉིས། དུག་
གསུམ་དུག་ལྟ་དང་གསུམ། ཕྱོགས་འཛིན་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་བཞི། ལྷང་བ་ངེས་མེད་དང་
ལྗོད།

གསུམ་པ་ཤེས་བྱ་གྲོལ་ལུགས་ཀྱི་དེའུ་ཚམ་པ་ལྟ་ནི།

སངས་རྒྱལ་ལུལ་མེད་སྐྱེ་གསུམ་འདུས་མ་བྱས་པར་གྲོལ་བ་དང་གཅིག་ ཐེག་ལེ་ཉག་
གཅིག་སྐྱེ་གསུམ་འདུས་མ་བྱས་པར་གྲོལ་བ་དང་གཉིས། རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་
གསུམ་འདུས་མ་བྱས་པར་གྲོལ་བ་དང་གསུམ། ལྷན་གྲུབ་ཕྱོགས་མེད་སྐྱེ་གསུམ་
འདུས་མ་བྱས་པར་གྲོལ་བ་དང་བཞི། ལྷང་བ་ངེས་མེད་སྐྱེ་གསུམ་འདུས་མ་བྱས་པར་
གྲོལ་བ་དང་ལྗོད།

༡༥ ་། སྤྱི་ཡི་གནད་གདམས་ངག་བཅུ་དགུ་པ།

མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་བོན་ཚམ་པ་གསུམ་གྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་བོགས་འདོན་དུ་
མེད་པར་གཏན་པ་དབབ་པའི་གདམས་ངག་ནི། དང་པོ་མི་མཉམ་པ་ནི། མ་ཉོགས་པ་
ལ་མི་མཉམ་སྟེ་སངས་རྒྱལ་པ་ཉོགས་པ་བཟང་བ་དང་། མ་ཉོགས་པ་དང་འཁོར་བ་

ངན་པར་འདོད་པས་གཉིས་འཛིན་དང་མ་བྲལ་བའི་མི་མཉམ་མོ། གཉིས་པ་མཉམ་པ་
ལྟེ། རྟོག་པ་དང་ལྡན་པའི་གཤེན་རབ་ལ་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྲས་ལྷོ། འཁོར་འདས་
བདེ་སྤྱད་སྐྱོན་ཡོན་བྱུང་ཚོར་རྟོག་མ་རྟོག་གཉིས་འདུས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་དང་།
གསུམ་པ་གོང་དུ་བཞག་པའི་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་ལས་འབྲེལ་བའི་མཉམ་པ་ལྟེ།
རྟོགས་རྒྱུ་མ་རྟོགས་རྒྱུ་གྲོལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་
ཏེ། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་ལས་འབྲེལ་ཏེ་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་གྲོལ་ལོ།
དེ་ནི་རྟོགས་ཆེན་རང་གཞུང་གི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་ཏེ་གཞི་གྲུབ་ན་གྲོལ་བ་ཡིན་པའི་ཁྲབ་
ཏེ་གནས་སྤྱད་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

༡༠ ་། སྤྱི་ཡི་གནད་ཀྱི་གདམས་ངག་ཉི་ཤུ་བ། དེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་མ་དེས་པ་
རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གལ་འབྲེལ་གཅད་པའི་གནད་ཅེས་བ།
དང་པོ་མ་རྟོགས་པ་ལ་མ་དེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལྟེ།
བདག་འཛིན་ལུས་ཀྱི་ཞེན་པས་མ་གྲོལ་བས་ཅིར་ཡང་སྒྲུབ་བ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཡི་སྐྱོང་དུ་
གྲོལ་བར་མ་དེས་པ་དང་གཅིག ངར་འཛིན་ངག་གི་ཞེན་པ་ལས་མ་གྲོལ་བས་རྒྱུན་
ཆད་མེད་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་ཡི་སྐྱོང་དུ་གྲོལ་བར་མ་དེས་པ་དང་གཉིས།
གཉིས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་ཞེན་པ་ལས་མ་གྲོལ་བས། འཛིག་བྲལ་མེད་པ་བོན་གྱི་སྤྱི་སྐྱོང་
དུ་གྲོལ་བ་མ་དེས་པ་དང་གསུམ་ལ་གནས་ལོ།

༡༡ ་། སྤྱི་ཡི་གནད་གནད་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་པ་སྐྱོང་སུམ་སྤྱད་པ་ལྟེ།
དེ་ཡང་སྐྱོང་གསུམ་ལྟེ། ཡར་གྱི་སྐྱོང་གསུམ་དང་གཅིག མར་གྱི་འཕྲང་གསུམ་དང་
གཉིས། བར་གྱི་གནད་གསུམ་དང་གསུམ་ལོ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་བོན་ཐམས་
ཅད་ཡར་སྐྱོང་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། སྐྱོང་གསུམ་ལྟེ། སྤྱི་བ་མེད་པ་བོན་གྱི་སྤྱི་སྐྱོང་
དང་གཅིག མི་འགག་པ་སྤྱུལ་པ་སྤྱི་སྐྱོང་དང་གཉིས། མི་གནས་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྟོག་
པ་སྤྱི་སྐྱོང་དང་གསུམ་ལོ། དེ་ཡང་ཡར་གྱི་སྐྱོང་གསུམ་མ་བྱེན་སྐྱོན་ནི་འབྲས་བུ་མི་

འབྲུང་བས་སྒོ་མ་སྤེལ་སྤྱུགས་མི་མཐོང་བ་དང་འདྲའོ། འཁོར་བའི་བོན་ཐམས་ཅད་
མར་གྱི་འཕྲང་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། མར་གྱི་འཕྲང་གསུམ་ནི། འགྲོ་བ་རིགས་རྒྱུག་སྤྱུག་
བསྐྱལ་གྱི་འཕྲང་དང་གཅིག ལམ་བ་སྤྱོད་པ་འཛིན་གྱི་འཕྲང་དང་གཉིས། རྫོང་བ་ཆེན་
པོ་བྱུང་བར་ཡང་ཅེ་གདམས་ངག་གི་འཕྲང་དང་གསུམ་སྟེ་འཕྲང་གསུམ་དུ་འདུས་སོ།
མར་གྱི་འཕྲང་གསུམ་མ་གདམས་བའི་སྒྲིན་ནི། འདུས་བྱས་གྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཚུད་
ཐོས། དཔེར་ན་སྒོ་ད་ཞབས་བརྗོད་དུ་ཚུ་སྤྱུགས་བ་དང་འདྲའོ། གདམས་ངག་དང་ལམ་
གྱི་བོན་ཐམས་ཅད་བར་གྱི་གནད་གསུམ་དུ་འདུས་སོ། བར་གྱི་གནད་གསུམ་ནི།
ཚོགས་རྒྱུག་གནད་ལ་དབབ་བ་དང་གཅིག ལྷབ་མཐའ་གནད་ལ་དབབ་བ་དང་གཉིས།
བོན་ཉིད་གནད་བ་དབབ་བ་དང་གསུམ་སྟེ་བར་གྱི་གནད་གསུམ་དུ་འདུས་སོ།

འདོད་བ་ཐ་དད་རང་ཤར་བའི་རྫོགས་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ།

དེ་ཡང་འདོད་བ་ཞེས་བ་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱུ་འཛིན་བའི་སྤྲང་བ་སྟེ། རྒྱ་ཚད་དང་སྤྱོད་པ་སྤྲང་དུ་
སྤྲོ་བ་དང་། མཐའ་རེ་ལ་ཞེན་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱའོ། རང་ཤར་ཞེས་བ་གཞི་སྤྱོད་པ་མེད་
གྱི་རིག་བ་ལས་རྒྱུན་སྤྱོད་པ་གྱིས་འདོད་བ་སྤྱོད་པ་མེད་དུ་ཤར་བ་ལ་ཟེར་རོ། དེ་ཡང་
གཞི་རི་ལྟར་ཤར་ན་རི་བཞིན་ཉིད་གྱི་སྤྱེ་མཚེད་དུ་རང་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འདུས་རོལ་
བའི་ཅ་རྒྱུད་ལས། རི་བཞིན་སྤྱོད་པ་མེད་བདལ་བ་ལ། རང་རིག་རི་བཞིན་ཉིད་ཤར་
བས། སྤྱོན་ཡོན་མཐའ་ཡིས་ཡོངས་མ་རེག ཅེས་གསུངས།

རྫོགས་བ་ཆེན་པོ་སྒོམ་དུ་ཡོད་བར་འདོད་བ་ན་རེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་
བ་དུམ་བུ་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་གྱི་དགོངས་བ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཚད་མེད་བ་ཡིན་བས།
དུམ་བུ་རྒྱུན་དུ་བསྐྱེད་བའི་སྤྱིར་སྒོམ་དགོས་ཟེར་ནས་ལྟ་བའི་ངང་སྒོམ། དབང་པོའི་ཉར་
སྒོམ། རང་རིག་གི་སྤྲངས་སྒོམ། དན་མེད་གྱི་ཡོངས་སྒོམ་ལས་སོགས་བ་འདོད་བ་ཡང་
དག་བ་སྤྱོད་པ་གཅིག་གཤམ་བསྒོམས་ན་སངས་མི་རྒྱ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དག་བ་སྤྱོད་པ་

གཅིག་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། དེ་ཅིས། གཞི་རི་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ལ།
བསྐྱོམས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་བ། མ་བསྐྱོམས་ཡང་སྐྱོན་མེད་
བོན་ཉིད་མཚན་མ་རང་གྲོལ། མདོར་ན་བསྐྱོམས་མ་བསྐྱོམས་གཉིས་སུ་མེད་བར་གྲོལ་
བ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོམ་ཡོད་སྟེན་གཅིག་པར་འདོད་བ་དེ། ཡང་དག་བ་སྟོགས་གཅིག་པའི་
ལྷ་ཚན་དུ་གཤེགས་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་གསལ་བྱེད་ནམ་མཁའ་ཀུན་ཁྲབ་ལས། བོན་
ཉིད་དབྱིངས་ལ་བསྐྱོམ་ཀྱང་མ་བསྐྱོམས་མེད། དོན་རྟོགས་ཤེས་བ་ཡལ་མ་དོར།
བསྐྱོམས་ཀྱང་དཔེ་ལྷན་ཉམས་སུ་སྟོང་། མ་བསྐྱོམས་རང་གསལ་ཚེན་སོ་ཡིན། ཅེས་
སོ། །ལྷང་དུག་ལས། སྐྱོམ་དང་སྐྱོ་ཡི་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཅི་ཡང་དབག་མེད་རྫོགས་ཚེན་
སྟོང་། ཞེས་སོ། །

གཉིས་བསྐྱོམ་དུ་མེད་བ་བ་ན་དེ།

འཁོར་འདས་ཀྱི་བོན་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པས། དེའི་དོན་རྟོགས་པས་ཚོགས་
ད་སྐྱོམ་མི་དགོས། སྐྱོམ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་ཡིན། སྐྱོ་ནམ་པར་རྟོག་བ་ཡིན་པས་འདི་ཀ་
ལྷང་བཞག་པས་ཚོགས་ཟེར་བ་དེ། ཡང་དག་བ་སྟོགས་གཅིག་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། དེས་
ཅིས། གཞི་རི་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ། བོང་བཞིན་དུ་བསྐྱོམས་མ་བསྐྱོམས་
གཉིས་སུ་མེད་བར་གྲོལ་བ་ལ་སྐྱོམ་མེད་སྟོགས་གཅིག་པར་འདོད་བ་ཡང་བོང་དེ་དང་
འདྲོ། །

གསུམ་བའ་འཁོར་བ་གཉིང་མེད་ཟེར་བ་ནི།

དཔེར་ན་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གླིང་ན་ས་རྩོམ་མིང་མེད་བའམ། ཉི་མའི་སྤྲིང་པོ་ལ་ལུན་པའི་
གཞི་མེད་བ་ལྷང་བོན་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་འཁོར་བ་བྱ་བའི་སེལ་ཅམ་
ཡང་མེད་པས་འཁོར་བ་གཉིང་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཡེ་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་བ་གཉིས་
གཅིག་བ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་དག་བ་སྟོགས་གཅིག་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། དེ་ཅིས། གཞི་

རི་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་འཁོར་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་མ་
རྒྱས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྲོལ་བས་འཁོར་བ་གཏོང་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཡི་སངས་
རྒྱས་ཟེར་བ་ཡང་སྤང་ངོ་། །

བཞི་བ་སློབ་པ་དང་ལོ་བས་བར་འདོད་པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བཞི།
གཉིས་མེད་རང་མཚན་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར་ལ། དམ་བཅའ་དང་གཏུན་ཚིགས་གཏུན་ལ་
འབེབས། གྲིན་གྲིས་རྒྱབ་ཏུ་ཡོད། གཉིས་མེད་རང་མཚན་དུ་གོ་ཅ་ན་སློབ་མི་དགོས་
ལོ་བས་བཤམ་བཤམ་བས་ལ་པ་ཉོའི་སྤང་བ་འབའ་ཞིག་འཆར་བ་དང་འདྲ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་
དག་པ་སློགས་གཅིག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིས། གཞི་རི་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་
དེ་ལ། བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་མེད་པའམ། ལོ་བས་མ་ལོ་བས་གཉིས་སུ་མེད་རྟོག་
ཅིང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་གྲོལ་བ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ། རྫོང་གྲིས་ཀྱང་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་
ལོ་བས་ནས་ལ་བཤམ་བར་འདོད་པ་དེ་ཐེག་པ་འོག་མ་བ་དང་འབྲེལ་མེད་པས། དེ་ཡང་
དག་པ་སློགས་གཅིག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན།

ལྟ་བ་སློ་དངོས་འབྱེད་པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ན་ལེ།

སློ་ནི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། གཞི་རི་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སོན་ཉིད་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས་
སློ་ཡིས་དངོས་སོ་གཏུན་ལ་མི་པབ་ཉེ་འབྲེལ་བ་མེད་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དག་པ་སློགས་ཅིག་
པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིས། གཞི་རི་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་གོང་མ་བཞིན་དུ་
འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྲོལ་བ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ། རྫོང་འབྲེལ་བ་མེད་
པར་འདོད་པ་ཡང་སྤང་ངོ་། །

དུག་པ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དྲེགས་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་བས་ན་ལེ།

ཕྱི་ནང་གི་སོན་ཐམས་ཅད་ཡི་ནས་འདུས་མ་བྱས་པར་རྟོགས་པས་ཚོག་ སོན་ཉིད་ཀྱི་
དོན་རྟོགས་པས་ཚོག་ ད་ཅི་ཡང་བྱ་མི་དགོས་ཟེར་ནས་དགེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་འགོགས་
པ་ཡང་དག་པ་སློགས་གཅིག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིས། གཞི་རི་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་

ལུགས་གོང་དང་འབྲ་བ་ལ། བྱར་མེད་སྤྱོད་གཅིག་པར་འདོད་པ་སྤང་རོ། །

བདུན་པ་བྲང་ཐད་ཀྱི་ལྷ་བ་འཛིན་པ་འདོད་པ་ན་རེ།

འཁོར་འདས་ཀྱི་བོན་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་རང་དུ་ཤེས་ནས་གྲོལ་བའམ།
སྤོས་པ་དང་བྲལ་བའམ། སྤོང་བ་སྤྱོད་གཅིག་པའམ། གཉིས་མེད་སྤྱོད་གཅིག་པ་ལ་
ཞེན་ནས་གོ་བསྐྱོད་མི་ལུས་པ་དེ་དངོས་བསྐྱེད་ཐུགས་རྗེ་རོལ་བའམ་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་
ཀྱི་ཐེག་པ་བ་དང་ཁྱད་མེད་དེ་སྤྱོད་གཅིག་གི་ལྷ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་གསལ་བྱེད་ནམ་
མཁའ་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། འཁོར་བ་འགོགས་བྱེད་འཆལ་བ་སྟེ། བསྐྱབས་པས་གོ་
འདོད་སྐྱུན་པོ་ཡིན། སྤོ་དངོས་འབྱེད་པ་རྟོག་པ་སྟེ། དགེ་སྤྱོད་འགོགས་བྱེད་གོལ་སར་
བཅད། དེས་ན་གཤེན་རབས་སྤོ་ལྡན་གྱིས། སྤོང་འགོགས་ཞེན་པའི་སྤོ་བཀག་ནས།
རང་ཤར་ཀུན་གྲོལ་དོན་ལ་སྟོས། ཞེས་གསུངས་སོ།

བརྒྱུད་པ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱུན་པའི་ལྷ་བར་སོང་བ་ཁ་ཅིག

དུ་བའི་ཁ་ལ་བལྟས་ན་དུ་གྲོ། མོད་པའི་ཁ་ལ་བལྟས་ན་མོད་གྲོ། དེས་སྐྱོམ་དགོས་པ་
སྤྲད་ཟེར། དེས་སྐྱོམ་དུ་མེད་པ་སྤྲད་ཟེར། དེས་ཐེག་པ་འོག་མ་བ་བདེན་ནམ་སྟམ།
དེས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བ་བདེན་ནམ་སྟམ་སྟེ། གང་དུ་ཡང་དེས་པ་མ་ཟེན་པས་སྐྱེ་བ་
སྤོང་རོ། །

དགུ་པ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ནག་འབྲུམས་པ་ན་རེ།

ཐམས་ཅད་བོན་གྱི་རོལ་པར་འབྲ་བ་ལ། དགེ་བ་ཅི་ཡང་བྱ་མི་དགོས། སྤྲིག་པ་རི་
བྱས་དང་འགལ་བ་མེད་ཟེར་ནས། སྤྲིག་པའི་སྤྱོད་སྲུ་རེ་བ་དེ་སྤོང་རོ། དེ་ཡང་
གསལ་བྱེད་ནམ་མཁའ་ཀུན་ཁྱབ་ལས། དེས་མེད་སྐྱུན་པོ་ས་མ་ཟེན། དགེ་སྤྲིག་
དོན་མེད་ནག་འབྲུམས་པ། མཁྱེན་པའི་རྒྱལ་པོས་ཡོངས་སྤངས་ལ། སྤྲང་བ་
མཐའ་གྲོལ་དོན་ལ་བཟླ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཅུ་པ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་གྱི་ལྟ་བུ་འདྲིན་པ་ན་རེ།
ཡང་ནི་བཅད་འཕྲོ་མེད་གྱིས་སྐྱབས་སྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་ཡིན། ལུ་བཞི་ཕྱིར་སྡོག་ནང་
སྡོག་ལ་ཡང་གང་རྒྱན་གྱིས་རྒྱན་པོ་ཟེར་ནས་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ལ་
བརྟེན་ཏེ། ཡིན་པ་ཡང་ཡིན། མིན་པ་ཡང་ཡིན། བདེན་པ་ཡང་ཡིན། བརྟེན་པ་ཡང་ཡིན།
ཟེར་ནས། རྒྱང་འདེད་བྱེད་པ་ཡང་དག་པ་སྡོགས་གཅིག་པའི་ལྟ་བུར་གཤེན་པ་ཡིན་ནོ། །
ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མཚོན་ཚུལ་ཡོངས་ལ་རྣམ་པར་བརྟེན། སྐྱབས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་
སྟེ། སྡོགས་བྱེད་དོན་ལ་ཡང་དག་ཞེན། ཀུན་གསལ་འདྲིན་སྤངས་དོན་དེ་ལ། རང་གྲོལ་
འཁྱུགས་གྱིས་བལྟ་བར་རིགས། ཅེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དག་པ་སྡོགས་གཅིག་པའི་ལྟ་
བུ་དེ་རྣམས་སྤོང་ངམ་འགོགས་སམ། རང་ལས་བྱུང་བས་སྤངས་པས་མི་སྤངས། བཀག་
པས་ནི་མི་ཞེགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་གང་ཡང་བྱ་མི་དགོས་ཏེ་ཤེས་བྱ་སྡོག་ཐོབ་གྱི་གཏན་
ཚིགས་གྱི་ལྟ་བུའི་ལ་བརྒྱ་བའམ། གཞི་རི་བཞིན་ཉིད་དུ་རང་གྲོལ་བའི་རྫོགས་པ་ཆེན་
པོས་བྱུབ་མཐའ་གནད་ལ་དབབ་ན། ལར་ཐེག་པ་ཤན་འབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་རང་ཤར་བའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་དུ་ཡོད་
པར་འདོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཤར་བས་ནས། ཡང་ཡིན་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་ཡིན་དུ་ཤར་བ་
ཐམས་ཅད། གཞི་གཅིག་ལས་མ་གཡོས་པས་མ་འདྲེས་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུ་དོན་མདོན་པར་བཤད་པའི་མདོ་ལས། ལྟ་མི་གཞན་ཉེན་ཐེག་
པ་ནི། དལུ་ལོང་གཡང་དུ་སྦྱང་བ་འདྲ། རང་རྫོགས་གཤེན་རབ་ཐེག་པ་ནི། བཅོམ་བུ་སྦྱར་
སུ་བརྟུག་པ་འདྲ། ཐུགས་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ནི། ཚུ་ཡི་ནང་དུ་རྒྱ་ཤར་འདྲ། གཡུང་
དུང་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ནི། ཚུ་ཤིང་སྤོང་པོ་རུལ་བ་འདྲ། བྱ་བ་གཙང་སྦྱོད་ཐེག་པ་ནི།
སྦྱོན་ཉིད་དུ་གཏུ་སོང་བ་འདྲ། རྣམ་པ་ཀུན་སྦྱར་ཐེག་པ་ནི། ཞོ་འདོད་ར་ལ་འཛོ་བ་འདྲ།
དངོས་བསྐྱེད་ཐུགས་རྗེ་དོལ་བ་ནི། གནམ་ལ་གཞའ་ཚོན་ཤར་བ་འདྲ། ཤིན་ཏུ་དོན་སྦྱོར་
ཀུན་རྫོགས་ནི། ས་བོན་ལས་བྱུང་འབྲས་སྦྱིན་འདྲ། ཡེ་ནས་རྫོགས་ཆེན་ཡང་ཅེ་ནི། ཅན་
དན་ཤིང་དང་རིན་ཆེན་འདྲ། ཞེས་གསུངས་སམ། ལྟ་བུ་ལ་བརྒྱུ་བའི་དུས་སུ་ཤེས་བྱ་

སྒྲོག་ཐོབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། བོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ཐེག་ལེ་
ཆེན་པོའི་བོན་ཀྱི་སྐྱེ། རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ངེས་མེད་ཕྱོགས་མེད་དུ་ཤར་བ་དེ་དག་པ་
ཕྱོགས་གཅིག་པའི་ལྟ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བ་ལ། ཕྱོགས་འཛིན་གྱི་ལྟ་
བ་གང་ཡང་མ་སྤངས། བོན་ཉིད་ཕྱོགས་མེད་ཀུན་ཏུ་རང་ཤར་བས། དག་པ་ཕྱོགས་
གཅིག་པར་མ་འགག། དག་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་མ་ཞེན། རི་ལྗང་བྱས་ཀྱང་བོན་ཉིད་
རང་ཤར་རང་གྲོལ་ཆེན་པོ་དེར་ལ་བསྐྱེད་པས་གཞི་རི་བཞིན་ཉིད་དུ་རང་གྲོལ་བའི་རྫོག་
ས་པ་ཆེན་པོས་བྱུང་མཐའ་གནད་ལ་པབ་ཏེ། ཕྱོགས་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་རང་སར་གྲོལ་
ནས། དུགས་ལས་མ་བཅོས་གཏུག་མ་རི་བཞིན་ལྷན་གྱིས་བྱུང་གོ། དེ་ལྟར་སྤང་བ་སྣ་
ཚོགས་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་བྱ་སྣ་ཚོགས། བྱུང་མཐའ་སྣ་ཚོགས། བྱུང་ཡང་གཅིག་
ལས་མ་འདས་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་འདིར། བཞི་བ་སྣང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤར་བ་
སྟན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ག་བྱུང་གྱི་དཔེར་མཚོན་པ་དང་། ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་རི་བཞིན་ཉིད་དུ་ཤར་
བའི་བབ་ལས་གྲོལ་འབྱུང་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
ལ་བསོད་ནམས་ཆེ་ཚུང་གིས་བཟང་རན་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་བའི་དཔེ་མཚོན་པ་དང་།
བོན་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་རི་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཤར་བ་ལ་སློ་ཆེ་ཚུང་གིས་གོ་ཡུལ་སྣ་
ཚོགས་སུ་ཤར་བ་རྒྱ་གར་གྱི་སྤང་པོ་ཆེ་ལྷུ་མཚོག་ལ་དཔྱ་ལོང་མི་ལྟས་སོ་སོར་བཏག་
ས་པའི་དཔེ་ལྟ་བུ་དང་བྱུག་གོ།